

ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΟΥ

Πιλοτικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης στα εγκλωβισμένα χωριά

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου Δρουσιώτου

Η εξαγγελία από το κατοχικό καθεστώς για επιστροφή των Μαρωνιτών στα κατεχόμενα χωριά τους στόχο έχει να προκαλέσει σύγχυση και αντιπαράθεση στον προσφυγικό κόσμο και να δημιουργήσει εντυπώσεις, σύμφωνα με τον Επίτροπο Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα και Θέματα Αποδήμων, Φώτη Φωτιού. Εξηγεί πως η απόφαση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο επιβολής της θέσης της Τουρκίας για μη επιστροφή των μαρωνιτικών χωριών υπό τη διοίκηση της ελληνοκυπριακής συνιστώσας πολιτείας, στο πλαίσιο συνολικής λύσης του Κυπριακού. Τονίζει πως η φροντίδα προς τους εγκλωβισμένους είναι συνεχής, διαχρονική και πολυδιάστατη και αναλύει το πιλοτικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης στα εγκλωβισμένα χωριά μας.

Σας βρήκε εξ απορόπου η εξαγγελία από το κατοχικό καθεστώς για επιστροφή των Μαρωνιτών στα κατεχόμενα χωριά τους; Όχι. Πρόκειται για μια ακόμα μονομερή ενέργεια της κατοχικής δύναμης που στόχο έχει να εξυπηρετήσει τις δικές της σκοπιμότητες η ακόμα και να επεκτείνει την κατοχή και τη διαίρεση της Κύπρου. Είναι μια εξαγγελία που στόχο έχει να προκαλέσει σύγχυση και αντιπαράθεση στον προσφυγικό κόσμο και ασφαλώς να δημιουργήσει εντυπώσεις. Ας μην ξεχνάμε ότι από την πρώτη μέρα μετά τον Κραν Μοντάνα η Τουρκία έδειξε τις πραγματικές θέσεις και προθέσεις της και η συγκεκριμένη ενέργεια αποτελεί μια ακόμα απόδειξη των ολοφάνερων ευθέων της για το αδιέξοδο και την κατάρρευση των συνομιλιών. Είναι καθαρό ότι η απόφαση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο επιβολής της θέσης της για μη επιστροφή των μαρωνιτικών χωριών υπό τη διοίκηση της ελληνοκυπριακής συνιστώσας πολιτείας στο πλαίσιο συνολικής λύσης του Κυπριακού.

Συνεχής, διαχρονική και πολυδιάστατη η βοήθεια προς τους εγκλωβισμένους

Επηρεάζει το δικό σας πρόγραμμα με τα αυξημένα κίνητρα για την επανεγκατάσταση στα κατεχόμενα χωριά; Ασφαλώς και όχι. Εμείς συνεχίζουμε να εργαζόμαστε απρόσκοπτα στη βάση των στόχων που έχουμε θέσει σε συνεργασία με τη μαρωνιτική κοινότητα. Η Κυβέρνηση παραμένει σταθερός συμπαράδοχος και αρωγός στις ανάγκες της μαρωνιτικής κοινότητας και στο μέτρο των δυνατοτήτων που υπάρχουν λόγω της συνεχιζόμενης κατοχής και των προβλημάτων που επισώρευσε στον τόπο μας η τουρκική εισβολή, θα συνεχίσει έμπρακτα να μεριμνά για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην πρόοδο και τη διαβίωση της. Υπευθυνώζω ότι εδώ και χρόνια, μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες και κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, σπριζεί όλους τους συμπατριώτες μας που θέλουν να επανεγκατασταθούν στα εγκλωβισμένα χωριά μας.

Τι θα κάνετε σε περίπτωση μονομερών κινήσεων; Απαιτείται υπομονή, ψυχραιμία και ενότητα. Οι Μαρωνίτες, όπως και οι Λάτινοι και οι Αρμένιοι, επέλεξαν να δημιουργήσουν το 1960 να ενταχθούν ως θρησκευτική ομάδα στην ελληνοκυπριακή κοινότητα απολαμβάνοντας τα ίδια προνόμια, δικαιώματα και οφέλη. Ο στόχος της απελευθέρωσης και της επιστροφής στις πατρινικές τους εστίες, στα κατεχόμενα χωριά τους, τον Κορμακίτη, τον Ασιώμα, την Αγία Μαρίνα και τα Καρπάσια, είναι κοινός και γι' αυτό προσπαθούμε και αγωνιζόμαστε από κοινού για μια Κύπρο ελεύθερη, απαλλαγμένη από την κατοχή και τον εθνικισμό, όπου θα διασφαλίζονται και θα εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες.

Παρουσιάσατε πρόσφατα στη Βουλή τα αυξημένα κίνητρα για την επανεγκατάσταση στα κατεχόμενα χωριά;

Ναι, η παροχή των εγκλωβισμένων μας στις πατρωνικές τους εστίες αποτελεί βασικό στόχο της κυβερνητικής πολιτικής και των συνεχιζόμενων προπαθειών που καταβάλλουμε προς την κατεύθυνση αυτή. Μέσα από ένα συνεχή διάλογο και μια διαρκή σχέση συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους, προσπαθούμε να επιτύχουμε ένα θετικό αποτέλεσμα, το οποίο θα προσφέρει εκείνες τις ευκαιρίες και τα κίνητρα για επανεγκατάσταση, κυρίως στα νεαρά ζευγάρια, με το πιλοτικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης, το οποίο προωθούμε σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς υλοποίηση. Χαίρομαι διότι βλέπω ότι τα θέματα των εγκλωβισμένων, όπως και των αγνοούμενων μας, δεν έχουν κομματικό χρώμα. Υπάρχει ενδιαφέρον για επανεγκατάσταση; Μέχρι στιγμής έχουν εγκριθεί στη βάση της υφιστάμενης νομοθεσίας 110 αιτήσεις για τον Κορμακίτη και τα Καρπάσια, 25 για το Ριζοκάρπασο και συνεχίζεται η ροή. Σήμερα υπάρχουν 125 αιτήσεις που αξιολογούνται για τον Κορμακίτη και τα Καρπάσια και 20 περίπου για το Ριζοκάρπασο και την Αγία Τριάδα. Δεν είναι κάπως οξύμωρο 43 χρόνια μετά να μιλούμε για πιλοτικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης; Συνεχής, διαχρονική και πολυδιάστατη είναι η βοήθεια και η φροντίδα προς τους εγκλωβισμένους. Με το πιλοτικό σχέδιο παροχής κινήτρων για επανεγκατάσταση θέλουμε να ενθαρρύνουμε νέα ζευγάρια να επιστρέψουν στα χωριά των γονιών τους. Στόχος μας είναι να ενδυναμώσουμε και να ενισχύσουμε τη ζωή και τη δραστηριότητα και παράλληλα να δημιουργήσουμε μια νέα προοπτική στις κοινότητες στις οποίες ζουν οι εγκλωβισμένοι μας. Τι καλύπτει το νέο σχέδιο; Νέες ηλικιακά οικογένειες, οι οποίες επιθυμούν να επιστρέψουν και να εγκατασταθούν νόμιμα στα χωριά όπου ζουν εγκλωβισμένοι μας. Προτεραιότητα θα δίνεται σε οικογένειες με παιδιά, οι οποίες θα δηλώσουν δεσμευτικά ότι τα παιδιά τους θα φοιτήσουν στο σχολείο της κοινότητας όπου ζουν εγκλωβισμένοι, καθώς και νέες ηλικιακά οικογένειες των οποίων οι γονείς των συζύγων είναι εγκλωβισμένοι. Θα αφορά ζευγάρια των οποίων ο ένας εκ των δυο συζύγων θα πρέπει να είναι μέχρι 49 ετών. Θέλουμε να ενθαρρύνουμε τα νεαρά ζευγάρια να επανεγκατασταθούν, ιδιαίτερα στο Ριζοκάρπασο και στην Αγία Τριάδα. Θέλουμε να διατηρήσουμε τη συνέχεια του ιστορικού μας σχολείου στο Ριζοκάρπασο όπου σήμερα φοιτούν 41 μαθητές από το νηπιαγωγείο μέχρι το Λύκειο. Όπως έχω δηλώσει πολλές φορές, στόχος μας είναι η επαναλειτουργία του σχολείου των Μαρωνιτών στον Κορμακίτη. Τα κονδύλια υπάρχουν; Ασφαλώς. Να σημειώσω όμως ότι το τελικό ποσό θα εξαρτηθεί από τη ζήτηση που θα υπάρξει. Είμαστε στο τελικό στάδιο και σύντομα το πιλοτικό σχέδιο θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για συζήτηση. Για να επανεγκατασταθεί κάποιος χρειάζεται άδεια και από την Κυπριακή Δημοκρατία; Στη βάση του υφιστάμενου σχεδίου επανεγκατάστασης, το οποίο λειτουργεί με κάποιες βελτιωτικές ρυθμίσεις, ο αιτητής θα πρέπει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη διαδικασία. Θα πρέπει να κατοικήσει στα εγκλωβισμένα χωριά μας για ένα έτος, ώστε να του δοθεί το δικαίωμα να γίνει δικαιούχος λήπτης του επιδόματος λόγω της επανεγκατάστασης. Ωστόσο, για το νέο πιλοτικό πρόγραμμα που θα ισχύσει για τα νεαρά ζευγάρια έχουμε εισηγηθεί και έγινε αποδεκτό

Θέλουν ένα καλό επίπεδο ζωής

Πόσοι είναι σήμερα οι εγκλωβισμένοι μας; Στο Ριζοκάρπασο έχουμε γύρω στους 250, στην Αγία Τριάδα 70, 6 στον Άγιο Θέρισσο και 2 στον Άγιο Ανδρόνικο. Στον Κορμακίτη έχουμε 75 και στα Καρπάσια 7. Τι σας ζητούν συνήθως; Πάνω από όλα, θέλουν ένα καλό επίπεδο ζωής. Από την πρώτη μέρα εργαστήκαμε προς την κατεύθυνση αυτή και προχωρήσαμε σε συγκεκριμένες δράσεις. Για παράδειγμα, αναπροσαρμόσαμε το ποσοστολόγιο αποστολής τροφίμων στη βάση των σημερινών δεδομένων και της επιθυμίας των ίδιων των εγκλωβισμένων μας. Ένα άλλο πάγιο αίτημα των εγκλωβισμένων μας ήταν να υπάρχει φροντίδα για τους ηλικιωμένους. Έτσι προχωρήσαμε στην πρόληψη ενός νοσοκόμου, ο οποίος τελείωσε τη νοσηλευτική σχολή και ζει στο Ριζοκάρπασο. Δόθηκε άδεια από τις κατοχικές αρχές και επισκέπτεται όλους τους ηλικιωμένους μας παρέχοντάς τους ιατρική φροντίδα. Οι εγκλωβισμένοι μας δεν ζητούν πολλά, έμαθαν να ζουν λιτά όλα αυτά τα χρόνια και αυτό τους πιάει. Δεν θα έπρεπε να μεριμνούσαμε να τους προσφέρουμε περισσότερα από μια λιτή ζωή; Στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας και δεδομένης της κατοχής προσπαθούμε να κάνουμε ό,τι είναι δυνατό προς την κατεύθυνση αυτή. Για παράδειγμα, εισηγηθήκαμε στα Ηνωμένα Έθνη να επιτραπεί από τις κατοχικές αρχές η ανακαίνιση του παλιού κτηρίου όπου τώρα καταλήγουν τα τρόφιμα στο Ριζοκάρπασο. Θέλουμε όμως μέσα από αυτή την ανακαίνιση στο ίδιο κτήριο να δημιουργήσουμε ένα πολιτιστικό κέντρο που να χρησιμοποιείται για συναντήσεις και εκδηλώσεις των εγκλωβισμένων μας. Θέλουμε επίσης να ανακαίνισουμε τον παλιό ιστορικό κινηματογράφο του Ριζοκάρπασου και ασφαλώς συνεχώς είναι η προσπάθειες μας ώστε οι εκκλησίες μας εκεί να λειτουργούν απρόσκοπτα για τις ανάγκες των εγκλωβισμένων μας. Προσπαθούμε να παραμείνουμε σταθερά κοντά τους, διότι είναι οι άνθρωποι που κρατούν τη σημαία του κυπριακού Ελληνισμού στα κατεχόμενα. Όσον αφορά τους εγκλωβισμένους Μαρωνίτες στον Κορμακίτη και στα Καρπάσια συνεχώς είναι η προσπάθεια της Κυβέρνησης μέσω έργων υποδομής να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους.

Θέλουν να προκαλέσουν σύγχυση στους πρόσφυγες

ΦΑΚΕΛΟΙ ΜΕ ΦΡΙΚΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΩΝ

Λήφθηκε απόφαση για περιληψη στον κατάλογο των πεσόντων συνειρία της τουρκικής εισβολής, των δολοφονηθέντων εγκλωβισμένων; Ναι, έχουμε 13 καταγεγραμμένες περιπτώσεις στους φακέλους μας με φρικτές ιστορίες με δολοφονίες, βιασμούς και τραυματισμούς εγκλωβισμένων που κατέληξαν σε θάνατο, μεταξύ της περιόδου 1976 μέχρι το 1999. Έχει ληφθεί η απόφαση να συμπεριληφθούν όλοι αυτοί στο μητρώο πεσόντων με την ένδειξη «πεσόντες συνειρία της τουρκικής εισβολής». Είναι υποχρέωσή μας να το κάνουμε αυτό και είναι μια ηθική ικανοποίηση για τις οικογένειες αυτών των ανθρώπων και ασφαλώς έπρεπε να γίνονται πολύ πριν. Σε περίπτωση που υπάρχουν και άλλες μαρτυρίες για τέτοιες δολοφονίες ασφαλώς και αυτές θα εξεταστούν. Θα γίνουν έρευνες για τις δολοφονίες των εγκλωβισμένων; Ασφαλώς και θα έπρεπε να γίνουν. Ποιος θα τις κάνει όμως; Οι κατοχικές αρχές; Θα είναι αντικειμενικοί; Αν δεν υπήρχαν κάποιες μαρτυρίες για τις δολοφονίες που έγιναν από μάρτυρες που ζουν εκεί, δεν θα μαθαίναμε τίποτα, διότι οι εκθέσεις των Τούρκων παραπλανούν. Με τις δολοφονίες οι Τούρκοι ήθελαν να τους δημιουργήσουν φόβο και να τους εξαναγκάσουν να φύγουν.

“ Η απόφαση για τα μαρωνιτικά χωριά εντάσσεται στο πλαίσιο επιβολής μη επιστροφής υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση

Μέγα κίνητρα για την επανεγκατάσταση στα κατεχόμενα χωριά όπου διαμένουν οι εγκλωβισμένοι μας.

Ναι, η παροχή των εγκλωβισμένων μας στις πατρωνικές τους εστίες αποτελεί βασικό στόχο της κυβερνητικής πολιτικής και των συνεχιζόμενων προπαθειών που καταβάλλουμε προς την κατεύθυνση αυτή. Μέσα από ένα συνεχή διάλογο και μια διαρκή σχέση συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους, προσπαθούμε να επιτύχουμε ένα θετικό αποτέλεσμα, το οποίο θα προσφέρει εκείνες τις ευκαιρίες και τα κίνητρα για επανεγκατάσταση, κυρίως στα νεαρά ζευγάρια, με το πιλοτικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης, το οποίο προωθούμε σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς υλοποίηση. Χαίρομαι διότι βλέπω ότι τα θέματα των εγκλωβισμένων, όπως και των αγνοούμενων μας, δεν έχουν κομματικό χρώμα.

Υπάρχει ενδιαφέρον για επανεγκατάσταση; Μέχρι στιγμής έχουν εγκριθεί στη βάση της υφιστάμενης νομοθεσίας 110 αιτήσεις για τον Κορμακίτη και τα Καρπάσια, 25 για το Ριζοκάρπασο και συνεχίζεται η ροή. Σήμερα υπάρχουν 125 αιτήσεις που αξιολογούνται για τον Κορμακίτη και τα Καρπάσια και 20 περίπου για το Ριζοκάρπασο και την Αγία Τριάδα. Δεν είναι κάπως οξύμωρο 43 χρόνια μετά να μιλούμε για πιλοτικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης; Συνεχής, διαχρονική και πολυδιάστατη είναι η βοήθεια και η φροντίδα προς τους εγκλωβισμένους. Με το πιλοτικό σχέδιο παροχής κινήτρων για επανεγκατάσταση θέλουμε να ενθαρρύνουμε νέα ζευγάρια να επιστρέψουν στα χωριά των γονιών τους. Στόχος μας είναι να ενδυναμώσουμε και να ενισχύσουμε τη ζωή και τη δραστηριότητα και παράλληλα να δημιουργήσουμε μια νέα προοπτική στις κοινότητες στις οποίες ζουν οι εγκλωβισμένοι μας. Τι καλύπτει το νέο σχέδιο; Νέες ηλικιακά οικογένειες, οι οποίες επιθυμούν να επιστρέψουν και να εγκατασταθούν νόμιμα στα χωριά όπου ζουν εγκλωβισμένοι μας. Προτεραιότητα θα δίνεται σε οικογένειες με παιδιά, οι οποίες θα δηλώσουν δεσμευτικά ότι τα παιδιά τους θα φοιτήσουν στο σχολείο της κοινότητας όπου ζουν εγκλωβισμένοι, καθώς και νέες ηλικιακά οικογένειες των οποίων οι γονείς των συζύγων είναι εγκλωβισμένοι. Θα αφορά ζευγάρια των οποίων ο ένας εκ των δυο συζύγων θα πρέπει να είναι μέχρι 49 ετών. Θέλουμε να ενθαρρύνουμε τα νεαρά ζευγάρια να επανεγκατασταθούν, ιδιαίτερα στο Ριζοκάρπασο και στην Αγία Τριάδα. Θέλουμε να διατηρήσουμε τη συνέχεια του ιστορικού μας σχολείου στο Ριζοκάρπασο όπου σήμερα φοιτούν 41 μαθητές από το νηπιαγωγείο μέχρι το Λύκειο. Όπως έχω δηλώσει πολλές φορές, στόχος μας είναι η επαναλειτουργία του σχολείου των Μαρωνιτών στον Κορμακίτη. Τα κονδύλια υπάρχουν; Ασφαλώς. Να σημειώσω όμως ότι το τελικό ποσό θα εξαρτηθεί από τη ζήτηση που θα υπάρξει. Είμαστε στο τελικό στάδιο και σύντομα το πιλοτικό σχέδιο θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για συζήτηση. Για να επανεγκατασταθεί κάποιος χρειάζεται άδεια και από την Κυπριακή Δημοκρατία; Στη βάση του υφιστάμενου σχεδίου επανεγκατάστασης, το οποίο λειτουργεί με κάποιες βελτιωτικές ρυθμίσεις, ο αιτητής θα πρέπει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη διαδικασία. Θα πρέπει να κατοικήσει στα εγκλωβισμένα χωριά μας για ένα έτος, ώστε να του δοθεί το δικαίωμα να γίνει δικαιούχος λήπτης του επιδόματος λόγω της επανεγκατάστασης. Ωστόσο, για το νέο πιλοτικό πρόγραμμα που θα ισχύσει για τα νεαρά ζευγάρια έχουμε εισηγηθεί και έγινε αποδεκτό

να ενθαρρύνουμε τα νεαρά ζευγάρια να επανεγκατασταθούν, ιδιαίτερα στο Ριζοκάρπασο και στην Αγία Τριάδα. Θέλουμε να διατηρήσουμε τη συνέχεια του ιστορικού μας σχολείου στο Ριζοκάρπασο όπου σήμερα φοιτούν 41 μαθητές από το νηπιαγωγείο μέχρι το Λύκειο. Όπως έχω δηλώσει πολλές φορές, στόχος μας είναι η επαναλειτουργία του σχολείου των Μαρωνιτών στον Κορμακίτη. Τα κονδύλια υπάρχουν; Ασφαλώς. Να σημειώσω όμως ότι το τελικό ποσό θα εξαρτηθεί από τη ζήτηση που θα υπάρξει. Είμαστε στο τελικό στάδιο και σύντομα το πιλοτικό σχέδιο θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για συζήτηση. Για να επανεγκατασταθεί κάποιος χρειάζεται άδεια και από την Κυπριακή Δημοκρατία; Στη βάση του υφιστάμενου σχεδίου επανεγκατάστασης, το οποίο λειτουργεί με κάποιες βελτιωτικές ρυθμίσεις, ο αιτητής θα πρέπει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη διαδικασία. Θα πρέπει να κατοικήσει στα εγκλωβισμένα χωριά μας για ένα έτος, ώστε να του δοθεί το δικαίωμα να γίνει δικαιούχος λήπτης του επιδόματος λόγω της επανεγκατάστασης. Ωστόσο, για το νέο πιλοτικό πρόγραμμα που θα ισχύσει για τα νεαρά ζευγάρια έχουμε εισηγηθεί και έγινε αποδεκτό

να δίνεται από την πρώτη μέρα το επίδομα. Φυσικά, θα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα και θα υπάρχουν οι διαδικασίες εκείνες που θα εξασφαλίζουν τη μόνιμη παραμονή.

Χρειάζεται άδεια από τις κατοχικές δυνάμεις για να επιδιορθωθεί ένας εγκλωβισμένος το σπίτι του ή να καλλιεργήσει τη γη του;

Μέχρι στιγμής δεν αντιμετωπίσαμε ιδιαίτερα προβλήματα. Στην περίπτωση ωστόσο που προκύψει κάποιο πρόβλημα, επιλύεται μέσω των Ηνωμένων Εθνών και της UNFICYP. Έχουμε αποφασίσει να ξεκινήσουμε ένα σχέδιο στήριξης για επιδιόρθωση των κατοικιών των εγκλωβισμένων μας. Παρόμοιο σχέδιο υλοποιήθηκε και την περίοδο 2006-2010. Προτεραιότητα θα δοθεί στις κατοικίες που παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και στις κατοικίες που θα χρησιμοποιηθούν από νεαρά ζευγάρια που έχουν επανεγκατασταθεί και θα επανεγκατασταθούν στο εγγύς μέλλον και έχουν παιδιά που φοιτούν στα σχολεία. Αναμένεται σύντομα η έναρξη της υλοποίησης του σχεδιασμού αυτού σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών.

Υπάρχει γεωργική γη για καλλιέργεια; Υπάρχει. Δυστυχώς όμως, τη γη των εκποσιμμένων μας την έχουν οι Τούρκοι και κάποτε οι εγκλωβισμένοι μας αναγκάζονται να ενοικιάσουν γη από τους Τούρκους. Με την ευκαιρία θα ήθελα να επισημάνω ότι στα πλαίσια της προσπάθειάς μας καταβάλλουμε για ενίσχυση και στήριξη των εγκλωβισμένων γεωργοκτηνοτρόφων μας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους νέους σε ηλικία εγκλωβισμένων μας, πρόσφατα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε, πέραν του σχεδίου που εφαρμόζεται και έχει επίσης προϋπολογισμό 700.000 ευρώ, και ένα νέο σχέδιο για να ενισχύσουμε τους εγκλωβισμένους νέους γεωργούς και τους εγκλωβισμένους αλιείς αλιευτιέτες, με επίσημο προϋπολογισμό 250.000 ευρώ. Το νέο σχέδιο απευθύνεται σε εγκλωβισμένους νέους γεωργούς μέχρι 45 ετών, επαγγελματίες αλιείς αλλά και αργοβιοτέχνες. Δηλαδή σε όσους από τους εγκλωβισμένους μας επιθυμούν να δημιουργήσουν, εκεί και όπου είναι δυνατό, τη δική τους μικρή αγροτική βιοτεχνική μονάδα για παρασκευής γλυκών, μαρμελάδων, γαλακτοκομικών προϊόντων κ.ά.

100χρονα του σχολείου του Ριζοκάρπασου

Το σχολείο στο Ριζοκάρπασο γιόρτασε φέτος τα 100χρονα του; Ναι, είναι ό,τι πιο σημαντικό έχουμε. Τον Οκτώβριο θα γίνει στο προεδρικό μέγαρο μια μεγάλη εκδήλωση στην παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας για τα 100χρονα του ιστορικού σχολείου που ίδρυσε η επιστροφή της Μονής του Αποστόλου Ανδρέα. Βλέπετε αυτό το ξύλινο караβάκι «Η κιβωτός μας»; Αυτό μου το χάρισαν παιδιά του νηπιαγωγείου του Ριζοκάρπασου και βρίσκειται σε πρώτη θέση στο γραφείο μου. Θέλουμε να προσφέρουμε ποιοτική παιδεία στους εγκλωβισμένους μαθητές μας και κάνουμε ό,τι είναι δυνατό σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για να το πετύχουμε. **Αντιμετωπίζετε προβλήματα για τους διορισμούς δασκάλων και καθηγητών, για τα βιβλία;** Δυστυχώς τα βιβλία περνούν από λογοκρισία και κυρίως τα βιβλία της Ιστορίας. Διαμαρτυρόμαστε συνεχώς χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Υπάρχει η Συμφωνία της 3ης Βιέννης που πέραν των άλλων όρων μιλά ξεκάθαρα για το δικαίωμα στην παιδεία. Ποτέ δεν έχουμε σεβαστεί αυτή τη συμφωνία, όπως ασφαλώς δεν σεβάστηκαν και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) για τους εγκλωβισμένους. Κάθε χρόνο είναι πολλές οι περιπτώσεις που το παράνομο καθεστώς δεν αποδέχεται τους διορισμούς των εκπαιδευτικών μας με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η ομαλή λειτουργία τους σχολείου μας. **Υπάρχει αυστηρή τάση των νέων που θέλουν να γυρίσουν στα εγκλωβισμένα χωριά μας;** Οι φοιτητές μας που προέρχονται από τα σχολεία μας στο Ριζοκάρπασο ασφαλώς θέλουν να επιστρέψουν στα

χωριά και στις οικογένειές τους μετά την αποφοίτησή τους. Σήμερα έχουμε δεκατρείς τέτοιους φοιτητές και σε συνεργασία με τον πρόεδρο της Πανεπιστημίου Κύπρου προσπαθούμε να τους συμβουλευθούμε να ακολουθήσουν επαγγέλματα που μπορούν να τα εξασκήσουν στα εγκλωβισμένα χωριά μας. Γενικότερα όμως υπάρχει από αρκετούς νέους και νέα ζευγάρια η θέληση να επιστρέψουν στην Καρπασία και στον Κορμακίτη και αυτό είναι θετικό. **Έχει αρχίσει η διαδικασία λειτουργίας επιμορφωτικών κέντρων;** Είναι μια καινοτομία που ξεκίνησαμε πρόσφατα σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας για να δώσουμε την ευκαιρία στους μαθητές μας εκεί να ασχοληθούν και με άλλες δραστηριότητες. Μελετούμε να ενδεχόμενο να δώσουμε αυτή την ευκαιρία και σε όσους εγκλωβισμένους μας επιθυμούν να ασχοληθούν με δικά τους ενδιαφέροντα. **Τι γίνεται με τους εγκλωβισμένους που έρχονται στις ελεύθερες περιοχές;** Πολλοί έχουν αποκτήσει διαμερίσματα σε οικισμούς. Ασφαλώς όταν ο εγκλωβισμένος αποβιώσει, αυτό ανακτάται από το κράτος. Για τους εγκλωβισμένους που το κράτος δεν μπόρεσε να παραχωρήσει κατοικίες τους διευκολύνει όταν επισκέπτονται τις ελεύθερες περιοχές για ιατρικούς λόγους και απαιτείται ολιγοήμερη διαμονή, παραχωρώντας τους υποστατικά που ενοικιάζει το κράτος. **Ζητούν πιλοποίηση των προσφυγικών κατοικιών που τους παραχωρήθηκαν στις ελεύθερες περιοχές;** Είναι ένα διαχρονικό αίτημα των εγκλωβισμένων μας, το μελετούμε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών.

Να γίνει πιο αποτελεσματικό το Συνέδριο Αποδήμων

Τι να αναμένουμε από το 20ο Παγκόσμιο Συνέδριο των αποδήμων στις 21 - 24 Αυγούστου στη Λευκωσία μετά τις τελευταίες εξελίξεις του Κυπριακού; Διαχρονική και πολύτιμη είναι η προσφορά των αποδήμων μας στους εθνικούς αγώνες της πατρίδας μας. Η συμβολή της διασποράς μας στην προβολή των δικαίων του λαού μας στο εξωτερικό αποτελούσε πάντοτε ένα από τα ισχυρότερα στήριγματα για ευδόωση των προπαθειών μας, για επίλυση του εθνικού μας προβλήματος, ιδιαίτερα λόγω των καλών διασυνδέσεων τους με τα κέντρα λήψης αποφάσεων του εξωτερικού. **Οι νέες γενιές, 2η - 3η πόσο αισθάνονται την Κύπρο πατρίδα τους;** Η νεολαία των αποδήμων μας, η οποία αποτελεί τη συνέχεια και το μέλλον των αποδήμων μας, με τον δυναμισμό και το πνεύμα δημιουργικότητας που τη διακρίνει, μπορεί να προσφέρει μια νέα πνοή στην προώθηση των συμφερόντων της πατρίδας μας. Προσπαθούμε να στηρίξουμε τις νέες γενιές των αποδήμων μας για να γνωρίσουν την Κύπρο. Τους θέλουμε να μάθουν την Ελληνική γλώσσα, την ιστορία, την παράδοση, τα ήθη και τα έθιμά μας. Πριν λίγες μέρες επισκέφτηκαν την Κύπρο παιδιά μεταξύ 18-24 χρονών από όλες τις χώρες που έχουμε αποδήμους, με το πρόγραμμα «Ανακαλύψτε την Κύπρο» σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας. Παρακολούθησαν ταχύρυθμα μαθήματα γλώσσας, μαθαίνουν την ιστορία

μας, επισκέπτονται τα χωριά μας για να μάθουν τα ήθη και τα έθιμά μας. **Γι' αυτό υπογράψατε Μνημόνιο Συναντήληψης με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου;** Ναι, είναι εξαιρετική η συνεργασία μας με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου με μια σειρά από στοχευμένες δράσεις συνεργασίας σε θέματα γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού για τους αποδήμους μας και κυρίως των νέων της ομογένειας. Μέσα από την προσφορά διδακτορικών προγραμμάτων και δράσεων που αξιοποιούν τις καινοτόμες τεχνολογίες τηλεεκπαίδευσης και την ευέλικτη εκπαιδευτική μεθοδολογία του ΑΠΚΥ. ΕΞ αποστάσεως προγράμματα όπως το «Introduction to the History of Cyprus» προσφέρθηκαν ήδη σε νέους αποδήμους φέτος. Επιπρόσθετα, να αναφέρω ότι έχουμε προωθήσει και άλλες δράσεις όπως την παροχή πρακτικής εξάσκησης σε κάποιες κυβερνητικές υπηρεσίες για έξι μήνες στην Κύπρο. Οι πρώτοι νέοι αποδήμοι εντάχθηκαν σε αυτό το πρόγραμμα αυτή την περίοδο. **Θα παρακολουθήσουν το Παγκόσμιο Συνέδριο Αποδήμων;** Πάντοτε η νεολαία των αποδήμων μας μέσω της Παγκόσμιας Οργάνωσής τους (ΝΕΠΟΜΑΚ) παρακολουθούν τα ετήσια συνέδρια, έχουν λόγο και σημαντικές είναι οι παρεμβάσεις τους σε όλα τα θέματα. Φέτος για πρώτη φορά εκπρόσωποι των οργανώσεων νεολαίας αποδήμων Κύπρου - Ελλάδας - Ισραήλ θα έχουν την ευκαιρία σε μια

συζήτηση στοργυλλής τραπέζης να αναλύσουν τρόπους καλύτερου συντονισμού και συνεργασίας των οργανώσεών τους για προώθηση των κοινών στόχων των τριών χωρών. **Τι γίνεται με τις συνεργασίες με τις άλλες χώρες σε θέματα διασποράς;** Ήδη έχουμε εντάξει τα θέματα διασποράς στην ευρύτερη τριμερή συνεργασία Κύπρου - Ελλάδας - Ισραήλ. Έχουμε καθορίσει μια κοινή στρατηγική συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα και ιδιαίτερα σε χώρες όπως της Η.Π.Α., Αγγλία, Γαλλία όπου υπάρχουν ισχυρά κέντρα λήψης απόφασης. Επίσης πρόσφατα έχουμε υπογράψει μνημόνια συνεργασίας για θέματα διασποράς με την Αρμενία μια χώρα με μια πολύ ισχυρή οργανωμένη διασπορά σε σημαντικές χώρες. **Το Συνέδριο των αποδήμων έχει υποβαθμιστεί τα τελευταία χρόνια;** Θεωρώ ότι έχει σε κάποιο βαθμό υποβαθμιστεί και σε αυτό ευθυνόμαστε όλοι. Δεν μπορεί να αποτελεί ένα βήμα για να λέμε κάθε χρόνο τα ίδια και τα ίδια, ούτε για πολιτικές αντιπαραθέσεις. Για τον λόγο αυτό έχουμε εισαγάγει από φέτος στο πρόγραμμά μας νέα θέματα, όπως επίσης, εγκαινιάσαμε έναν διάλογο με τους Προέδρους και εκπροσώπους των Ομοσπονδιών / Οργανώσεων των αποδήμων για να τον ερχόμαστε Αλύγιστο θα εξεταστούν τρόποι ώστε και το ετήσιο Παγκόσμιο Συνέδριο των Αποδήμων μας να καταστεί πιο ωφέλιμο και αποτελεσματικό.